

Het moderamen van de
generale synode van de
Protestantse Kerk in Nederland

Per e-mail: <generalesynode@protestantsekerk.nl>

Onderwerp: Besluitvoorstel Ambt en diversiteit
Betreft: Agenda generale synode 12 juni 2021
Ons kenmerk: 2021/045/ab

Utrecht, 31 mei 2021

Geacht moderamen,

Het bestuur van de Bond van Nederlandse Predikanten heeft de totstandkoming van het rapport 'Geroepen en gezonden' van de werkgroep ambt nauwlettend gevolgd. Vorig jaar nam de BNP tweemaal deel aan een hoorzitting van de werkgroep waarbij eerdere concepten van het rapport zijn besproken. Toen het definitieve rapport 'Geroepen en gezonden' vrijkwam konden wij constateren dat naar de inbreng van de BNP is geluisterd wat betreft het belang van de academisch geschoolde predikant voor de kerk en de door ons bepleite waarborgen voor een goede balans van predikanten en pastors. Het bestuur heeft daardoor willen meewerken aan het vinden van voldoende draagvlak voor de ingrijpende besluiten die de werkgroep ambt voorstelt.

De afgelopen weken vonden drie (digitale) ledenraadplegingen plaats waarin vanuit onze leden waardering klonk voor de wijze waarop het rapport het geordineerde ambt beschrijft als een academische professie. Het voorstel om binnen het ene ambt van dienaar des Woords te differentiëren tussen predikant en pastor kon onder onze leden steun vinden, juist omdat het rapport een aantal waarborgen biedt tegen marktwerking als het enige regulerende systeem. Er werden ook vragen en zorgen bij het rapport geuit waar te zijner tijd over doorgesproken moet worden. Bovendien ontbreekt het tot op heden aan inzicht in aantallen kerkelijk werkers die momenteel Woord en sacramenten bedienen en al dan niet voldoen aan de kerkordelijke vereisten daarvoor, aan het aantal predikanten in het categoriaal pastoraat en aan een prognose over vraag en aanbod van predikanten en pastors in de nabije toekomst.

Maar wij richten ons nu op de procedure die u voorstelt. Met verbijstering namen wij vorige week kennis van het besluitvoorstel dat u als moderamen aan de synode van 12 juni voorlegt. Wij zien een substantieel verschil tussen uw besluitvoorstel enerzijds en de voorstellen uit het rapport 'Geroepen en gezonden' anderzijds. In uw besluitvoorstel (I-1) aanvaardt de synode het rapport "als uitgangspunt voor haar beleid, met name in de zin

a) dat er ruimte is om binnen het ene ambt van dienaar des Woords te differentiëren tussen predikant en pastor;

b) dat samenwerking tussen predikanten en pastores en de gemeenten, waaraan zij zijn verbonden, in enigerlei vorm noodzakelijk is wil een pastor in een gemeente beroepen kunnen worden.”

In dit besluitvoorstel wordt verder niets gezegd over opleiding, niets over profiel en inbedding in de kerk, niets over de criteria bij het uitbrengen van een beroep, niets over de balans tussen predikanten en pastors. We zijn daarmee terug bij de eerdere versies van het rapport en, naar wij vrezen, bij de impasse van 2012 (Veerman).

Uw besluitvoorstel noemt als enige voorwaarde voor het beroepen van een pastor “samenwerking tussen predikanten en pastores en de gemeenten ... in enigerlei vorm” (I-1b). De waarborgen en criteria uit het rapport doen kennelijk niet meer ter zake. De werkgroep ambt krijgt in uw besluitvoorstel immers het verzoek om “nader te rapporteren over mogelijke alternatieven voor de nu in het rapport geschetste procedure en criteria met betrekking tot het mogen beroepen van een pastor.” Alternatieven? Wij kunnen dit niet anders lezen dan dat de voorstellen van het rapport in hun onderlinge samenhang van tafel zijn geveegd.

Als bestuur van de Bond voelden wij ons uitgenodigd om indien mogelijk mee te werken aan het creëren van draagvlak voor de invoering van de pastor. Daartoe hebben we eerder genoemde ledenraadplegingen georganiseerd en konden we constateren dat er draagvlak bestaat voor het rapport, juist door de samenhangende onderdelen. Waar in het nu voorliggende besluitvoorstel deze samenhang niet meer genoemd wordt dreigt u dit draagvlak te verspelen. Op grond van de ledenraadpleging die in mei heeft plaats gevonden valt te verwachten dat het nu voorliggende voorstel op veel weerstand zal stuiten.

Zonder heldere besluiten over de opleiding, over de profielen en de inbedding in de kerk, over de criteria bij het uitbrengen van een beroep, en de balans tussen predikanten en pastors, kan de pastor geen intrede doen in de kerk. Wij verzoeken u daarom besluitvoorstel I-1 zoals het is geformuleerd en geagendeerd voor de synodevergadering van 12 juni a.s. niet in stemming te brengen om te voorkomen dat deuren worden geopend waarbij de gevolgen niet zijn te overzien.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Bond van Nederlandse Bond van Predikanten.

PS: Deze brief is een open brief, niet alleen bestemd voor het moderamen, maar voor alle leden van de generale synode. De brief zullen wij vervolgens ter kennis brengen van alle leden van de BNP, van de werkgroep ambt en van de pers.